

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2010/1 LSF 202 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. og
udlændingeloven
(Fingeraftryk i pas m.v.)**

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsministeriet, j.nr. 2010-020-0016

Forslag

til

Lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. og udlændingeloven

(Fingeraftryk i pas m.v.)

§ 1

I lov om pas til danske statsborgere m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 900 af 8. september 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. I de i stk. 1, nr. 1, omhandlede tilfælde indbringes begæringen for den ret, som har kompetence til at træffe beslutning om fængsling i medfør af retsplejelovens § 694. I de i stk. 1, nr. 2, omhandlede tilfælde indbringes begæringen for den ret, som har afsagt dom i straffesagen i første instans. I de i stk. 1, nr. 3, omhandlede tilfælde indbringes begæringen for den ret, der er nævnt i retsplejelovens § 698. Ved sagens behandling finder reglerne i retsplejelovens 4. bog i øvrigt anvendelse med de fornødne lempelser.«

2. I § 4 a indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»For udstedelse af pas betales et gebyr, jf. stk. 2-6. For optagelse af digitalt fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas betales et gebyr, jf. § 4 b.«

Stk. 1-5 bliver herefter stk. 2-6.

3. Efter § 4 a indsættes:

»§ 4 b. For optagelse af digitalt fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas betales 27 kr.

Stk. 2. Gebyret efter stk. 1 pris- og lønreguleres en gang årligt den 1. januar med den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks. Det herefter fremkomne beløb afrundes til nærmeste kronebeløb. Justitsministeriet bekendtgør hvert år, hvilken regulering der skal finde sted.«

4. § 6 ophæves.

§ 2

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1061 af 18. august 2010, som senest ændret ved lov nr. 1604 af 22. december 2010, foretages følgende ændring:

1. § 44, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. For udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen betales et gebyr svarende til gebyret for udstedelse af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. pasloven § 4 a og § 4 b.«

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2011.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Loven kan dog ved kongelig anordning sættes i kraft helt eller delvist for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Rådets forordning nr. 2252/2004 af 13. december 2004, som ændret ved forordning nr. 444/2009 af 28. maj 2009, indebærer, at danske pas skal indeholde biometriske kendetegn i form af et digitalt billede af pasindehaverens ansigt og et digitalt billede af fingeraftryk. I 2006 blev pasudstedelsesproceduren ændret således, at danske pas nu indeholder et digitalt billede af pasindehaverens ansigt. Kravet om optagelse af et digitalt billede af pasindehaverens fingeraftryk er endnu ikke opfyldt.

Der vil blive etableret et system, som kan håndtere optagelse af fingeraftryk i passet. Det foreslås, at meromkostningerne ved indførelse af systemet gebyrfinansieres. Gebyret, som svarer til de gennemsnitlige meromkostninger for det offentlige, bl.a. Rigspolitiet og kommunerne, ved det nye system, er beregnet til at skulle være på 27 kr.

Med lovforslaget foreslås det således, at der indføres et nyt gebyr på 27 kr., som betales for optagelse af fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas.

Endelig indebærer lovforslaget konsekvensrettelser som følge af ændringer i retsplejeloven og straffeloven.

2. Lovforslagets baggrund og indhold

På rådsmødet (generelle og eksterne relationer) den 13.-14. december 2004 blev Rådets forordning om standarder for sikkerhedselementer og biometriske identifikatorer i pas og rejsedokumenter, som medlemsstaterne udsteder (Rådets forordning (EF) nr. 2252/2004 af 13. december 2004), vedtaget med hjemmel i afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Forordningen udgør en udbygning af Schengenreglerne.

Forordningen fastsætter en række minimumssikkerhedsstandarder for EU-borgeres pas og rejsedokumenter og indebærer endvidere, at pas m.v. skal indeholde biometriske kendetegn i form af ansigtsbillede og fingeraftryk. Forordningen finder også anvendelse for udstedelse af dansk rejselogitimation til udlændinge (rejsedokument til flygtninge og fremmedpas). Fristen for indførelse af ansigtsbilleder var 18 måneder og for fingeraftryk 36 måneder efter vedtagelsen af de tekniske specifikationer herfor. Med virkning fra 1. august 2006 blev biometriske pas med et digitalt billede af pasindehaverens ansigt indført i Danmark.

Vedtagelsen af de tekniske specifikationer vedrørende fingeraftryk betyder efter art. 6 i Rådets forordning nr. 2252/2004 af 13. december 2004, at pas, der udstedes efter den 28. juni 2009, skal være forsynet med en chip, der indeholder et digitalt billede af pasindehaverens fingeraftryk.

Danske pas er som nævnt allerede i dag forsynet med en chip, der indeholder et digitalt foto af pasindehaveren, og bortset fra kravet om biometriske kendetegn i form af fingeraftryk opfylder den nuværende danske pasmodel således kravene i forordningen.

De nuværende forretningsgange ved håndtering af pasansøgninger blev tilrettelagt i 1996 i forbindelse med introduktionen af et nyt dansk pas. Forretningsgangene er papirbaserede og omfatter en række manuelle arbejdsgange. Forretningsgangene og den tilhørende it-understøttelse blev ikke ændret i forbindelse med, at kommunerne den 1. januar 2007 overtog ansvaret for pasudstedelsen til danske statsborgere fra politiet.

I dag fungerer processen omkring optagelse af digitale billeder i pas således, at pasansøgeren medbringer et foto i forbindelse med pasansøgningen. Det medbragte foto sendes til pasproducenten, der digitaliserer billedet ved at indscanne det og derefter lagrer det i passets chip. Scanningen foretages således centralt af pasproducenten i forbindelse med fremstillingen af pasbogen.

Optagelsen af fingeraftryk adskiller sig fra optagelsen af foto ved, at pasansøger ikke selv kan optage og aflevere et fingeraftryk sammen med pasansøgningen. Fingeraftryk skal således optages digitalt via en fingeraftryksscanner i forbindelse med indgivelse af pasansøgningen. Det digitale fingeraftryk skal herefter formidles til pasproducenten sammen med øvrige relevante oplysninger til brug for pasudstedelsen.

Indførelse af digitale fingeraftryk indebærer derfor, at der skal indkøbes scanningsudstyr og etableres et it-system til optagelse og fremsendelse af fingeraftryk, således at der kan foretages indscanning af fingeraftryk på pasudstedelsessteder, og fingeraftrykkene kan sendes til producenten af pas.

Det er Rigspolitiet, der har ansvaret for at tilvejebringe it-understøttelse til håndtering af de data, der er nødvendige for at producere pas, og sikre formidlingen af de registrerede data til pasproducenten. Dette sker via Det Centrale Pasregister. Rigspolitiet har ligeledes ansvaret for produktionen af pas, herunder løbende kontrol med pasproducenten.

Med henblik på at opfylde forordningens krav om fingeraftryk i pas vil Rigspolitiet etablere en it-understøttelse af optagelsen og fremsendelsen af digitale fingeraftryk til brug for udstedelse af pas (PAS 1.1). PAS 1.1 vil blive tilrettelagt således, at de pasudstedende myndigheder får størst mulig fleksibilitet til at indpasse systemet i deres eksisterende processer og systemer.

Pasudstedelsesprocessen vil således kunne foregå på to måder i PAS 1.1. Enten som en delvist digital proces, hvor fingeraftryk optages og sendes digitalt til PAS 1.1, mens de resterende biometrityper (ansigtsbillede og underskrift) sendes på et stamkort direkte til pasproducenten. Det er denne model, som vil blive tilbudt af Rigspolitiet til pasudstedelsesmyndighederne.

Pasudstedelsesprocessen vil også kunne foregå som en fuldt digital proces, hvor alle typer biometri (dvs. fingeraftryk, ansigtsbillede og underskrift) sendes digitalt til PAS 1.1. Pasudstedelsesmyndigheden skal blot være i stand til at aflevere de biometriske data i det korrekte format til Rigspolitiet. Ved den fuldt digitale proces udgår stamkortet i processen, og data fra stamkortet indgår i stedet i biometrifilen.

I begge tilfælde sendes data fra Det Centrale Pasregister som hidtil fra pasekspeditionsstedet til pasproducenten via en særlig server.

Justitsministeriet foreslår, at udgifterne ved etablering af et system til optagelse af fingeraftryk i pas gebyrfinansieres. Gebyret for optagelse af fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas vil være på 27 kr., svarende til de gennemsnitlige meromkostninger for det offentlige, herunder bl.a. politiet, kommunerne og Udlændingesservice, ved den delvist digitale løsning, dvs. udgifterne til indkøb af scanningsudstyr til optagelse af fingeraftryk samt til etablering og drift af PAS 1.1.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

Da omkostningerne forbundet med etablering og drift af et system til optagelse af fingeraftryk i pas gebyrfinansieres, har lovforslaget samlet set ikke økonomiske konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne.

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten.

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder.

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, Rigsadvokaten, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, HK-Landsklubben for Politiet, Datatilsynet, Kommunernes Landsforening (KL), Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Institut for Menneskerettigheder, Retssikkerhedsfonden, Dansk Retspolitisk Forening, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Amnesty International, Danmarks Fotohandler Forening, Dansk Erhverv og Danish Biometrics.

9. Sammenfattende skema.

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Som en konsekvens af ændringer i retsplejeloven foreslås en ny affattelse af paslovens § 2, stk. 3. Ved lov nr. 260 af 8. juni 1979 om ændring af retsplejeloven m.v. (Behandling af borgerlige sager m.v.), blev

»underret« overalt i retsplejeloven ændret til »byret«. Paslovens § 2, stk. 3, ændres i overensstemmelse hermed.

Ved lov nr. 243 af 8. juni 1978 om ændring af retsplejeloven m.v. (Efterforskning i straffesager, anholdelse og varetægtsfængsling, erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning, herunder for frakendelse eller inddragelse af førerretten m.v.) blev den dagældende bestemmelse i retsplejelovens § 781 ophævet. Nu fastlægges værnetinget i sager under efterforskning af retsplejelovens § 694. Som følge heraf ændres henvisningen til retsplejelovens § 781 til § 694.

Som følge af lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Politi- og domstolsreform) bliver alle straffesager nu anlagt ved byretten som første instans. Det foreslås derfor, at ordene »eller ved hvilken sagen ville være blevet behandlet, hvis den var pådømt ved underret« i paslovens § 2, stk. 3, 1. pkt., udgår.

Til nr. 2.

Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 1 i § 4 a, således at det tydeliggøres, at der fremover skal betales to gebyrer for at få udstedt pas.

Til nr. 3.

Der skal etableres et system, som kan håndtere optagelse af fingeraftryk i pas. Det foreslås, at omkostningerne ved systemet gebyrfinansieres.

Det foreslås, at der indføres en ny bestemmelse (§ 4 b), som regulerer dette gebyr.

Det foreslås således i *stk. 1*, at der indføres et nyt gebyr på 27 kr. som betaling for optagelse af fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas. Gebyret svarer til de gennemsnitlige meromkostninger, som er forbundet med indførelsen af det nye pasudstedelsessystem. Gebyret betales for optagelse eller forsøg på optagelse af fingeraftryk i pas. I situationer, hvor det viser sig, at der ikke kan optages et brugbart fingeraftryk, skal gebyret således også betales.

I *stk. 2* fastsættes det, at gebyret årligt reguleres i overensstemmelse med den almindelige pris- og lønudvikling, og Justitsministeriet vil hvert år udstede en bekendtgørelse om beløbets aktuelle størrelse.

Til nr. 4.

Det foreslås som en konsekvens af ændringer i retsplejeloven og straffeloven, at paslovens § 6 ophæves.

Ved lov nr. 385 af 20. maj 1992 om ændring af retsplejeloven, straffeloven, færdselsloven og udlændingeloven (Anklagemyndighedens struktur) er den dagældende sontring mellem politisager og statsadvokatsager ophævet. Som følge heraf foreslås paslovens § 6, stk. 1 og 2, ophævet.

Ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 om lov om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Ændringer som følge af straffuldbyrdelsesloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte m.v.) blev straffelovens § 50, stk. 1, ændret, så bøder tilfalder statskassen, uanset om hjemlen er i straffeloven eller særlovgivningen. Det foreslås som følge heraf, at paslovens § 6, stk. 3, ophæves.

Til § 2

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 44, stk. 2, vedrører udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge (konventionspas) og dansk fremmedpas. Disse dokumenter udstedes af Udlændingservice. Efter den gældende regel i udlændingelovens § 44, stk. 2, betales der for udstedelse af disse pas et beløb svarende til udstedelsen af dansk pas. Det foreslås, at der for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen ligeledes betales et beløb svarende til beløbet for optagelse af digitalt fingeraftryk til brug for udstedelsen af danske pas.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2011. Gebyret for optagelse af fingeraftryk vil først blive opkrævet, når systemet til optagelse af fingeraftryk er etableret.

Til § 4

Bestemmelsen indeholder regler om lovens territoriale anvendelsesområde. Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning skal kunne sættes i kraft helt eller delvist for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om pas til danske statsborgere m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 900 af 8. september 2008, foretages følgende ændringer:

§ 2. Politiet kan nægte udstedelse af pas til en dansk statsborger eller inddrage et allerede udstedt pas i følgende tilfælde:

- 1) når der er rejst sigtelse mod den pågældende for et strafbart forhold, som kan antages at medføre frihedsstraf, og der på grund af sagens beskaffenhed eller den sigtedes forhold er føje til at antage, at han vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet,
- 2) når den pågældende er idømt frihedsstraf, som ikke er afsonet, eller er pålagt bødestraf eller konfiskation, som ikke er erlagt, eller for hvilken sikkerhed ikke foreligger, og der på grund af sagens beskaffenhed eller den sigtedes forhold er føje til at antage, at han vil unddrage sig ansvaret ved udrejse af landet eller forbliven i udlandet,
- 3) når den pågældendes udrejse ville stride imod bestemmelser i lovgivningen, der har til formål at sikre en persons tilstedeværelse her i landet, indtil han har opfyldt ham påhvilende forpligtelser over for det offentlige eller over for private.

Stk. 2. Spørgsmålet om ophævelse af en af politiet i medfør af stk. 1 truffet bestemmelse kan af den, hvem pas er nægtet, eller hvis pas er inddraget, kræves forelagt retten til afgørelse. Politiet skal uden unødigt ophold indbringe begæringen for retten, der ved kendelse snarest muligt afgør, om politiets bestemmelse skal opretholdes eller ophæves. Opholder vedkommende sig i udlandet, skal politiet, inden passet inddrages, søge rettens godkendelse af den trufne bestemmelse.

Stk. 3. I de i stk. 1, nr. 1, omhandlede tilfælde indbringes begæringen for den ret, af hvilken be-

1. § 2, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* I de i stk. 1, nr. 1, omhandlede tilfælde indbringes begæringen for den ret, som har kom-

slutning om fængsling i medfør af retsplejelovens § 781 ville være at træffe, i de i stk. 1, nr. 2, omhandlede tilfælde for den underret, som har afsagt dom i straffesagen i første instans, eller ved hvilken sagen ville være blevet behandlet, hvis den var pådømt ved underret. I de i stk. 1, nr. 3, omhandlede tilfælde indbringes begæringen for den i retsplejelovens § 698 nævnte ret. I øvrigt finder ved sagens behandling reglerne i retsplejelovens 4. bog anvendelse med de fornødne lempelser.

§ 4 a. For udstedelse af pas til personer, der er fyldt 18 år, men ikke har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, betales 600 kr.

Stk. 2. For udstedelse af fællespas betales 600 kr.

Stk. 3. For udstedelse af pas til personer, der har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, betales 350 kr.

Stk. 4. For udstedelse af pas til personer, der er under 18 år, betales 115 kr.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder også ved ombytning af pas, udstedelse af ekstra pas og udstedelse af nyt pas i gyldighedsperioden. Dog udstedes nyt pas uden betaling, hvis et pas på grund af forhold, der må tilregnes den pasudstedende myndighed, lider af væsentlige mangler.

§ 6. Sager angående overtrædelser af denne lov behandles som politisager.

Stk. 2. De i retsplejelovens kapitel 68 (beslaglæggelse), kapitel 69 (ransagning), kapitel 71 (an-

petence til at træffe beslutning om fængsling i medfør af retsplejelovens § 694. I de i stk. 1, nr. 2, omhandlede tilfælde indbringes begæringen for den ret, som har afsagt dom i straffesagen i første instans. I de i stk. 1, nr. 3, omhandlede tilfælde indbringes begæringen for den ret, der er nævnt i retsplejelovens § 698. Ved sagens behandling finder reglerne i retsplejelovens 4. bog i øvrigt anvendelse med de fornødne lempelser.«

2. I § 4 a indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»For udstedelse af pas betales et gebyr, jf. stk. 2-6. For optagelse af digitalt fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas betales et gebyr, jf. § 4 b.«

Stk. 1-5 bliver herefter stk. 2-6.

3. Efter § 4 a indsættes:

»§ 4 b. For optagelse af digitalt fingeraftryk i forbindelse med udstedelse af pas betales 27 kr.

Stk. 2. Gebyret efter stk. 1 pris- og lønreguleres en gang årligt den 1. januar med med den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks. Det herefter fremkomne beløb afrundes til nærmeste kronebeløb. Justitsministeriet bekendtgør hvert år, hvilken regulering der skal finde sted.«

4. § 6 ophæves.

holdelse) og kapitel 72 (fængsling) omhandlede retsmidler finder anvendelse ved overtrædelse af denne lov i samme omfang som i sager, som det efter de almindelige regler i retsplejeloven tilkommer statsadvokaten at forfølge.

Stk. 3. Bøder, der vedtages eller idømmes i medfør af denne lov, tilfalder statskassen.

§ 2

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1061 af 18. august 2010, som senest ændret ved lov nr. 1604 af 22. december 2010, foretages følgende ændring:

§ 44. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte regler om betaling for ansøgninger om visum og forlængelse af visum for ansøgninger, der indgives her i landet om opholds- og arbejdstilladelse.

Stk. 2. For udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge betales et beløb svarende til beløbet for udstedelse af dansk pas, jf. paslovens § 4 a.

Stk. 3. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte regler om betaling for genudstedelse af opholdskort.

1. § 44, *stk. 2*, affattes således:

Stk. 2. For udstedelse af dansk rejselegitimation til udlændinge og for optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen betales et gebyr svarende til gebyret for udstedelse af danske pas og optagelse af digitale fingeraftryk til brug for udstedelsen, jf. pasloven § 4 a og § 4 b.